

O POĀĀSĀ• A JMENINĀ•CH 3. TĀ•DNE

ĀšterĀ½, 22 leden 2008

TAKY JE VĀM V TOMHLE POĀĀSĀÍ ŠOUFL? ZmĀ›ny poĀ•así mohou u nĀ›kterých lidí zpĀ›sobovat zdravotní problém. Zatímco vĀ›tšina výkyvy poĀ•así nijak nepociĀ›uje, u nĀ›koho se mohou objevit bolesti hlavy, kloubĀ›, svalĀ› a dokonce i problémy s psychikou. NĀ›komu se vytrácí stabilizace vegetativního nervového systému a to se projevuje kolísáním krevního tlaku, tepové frekvence, bušením srdce a pod.

PĀ™edejít tomu sledováním pĀ™edpovĀ›dí poĀ•así je pomĀ›rnĀ› obtíĀ›né, protoĀ›e reakce jsou individuální a zdá se na nĀ›co jiného, neĀ› jsou bĀ›Ā›nĀ› udávané meteorologické údaje. A samozĀ™ejmĀ› hodnĀ› záleĀ›í na tom, zda je Ā›i ne psychické pohodĀ›. Existuje takzvané vychýlení z psychické rovnováhy, charakterizované slovy - necítím se dobĀ™e, jsem podráĀ›dĀ›ný, mám pomalé reakce, nejsem ve své kĀ›Ā›i. Pokud do takového stavu ještĀ› zasáhne zmĀ›na klimatu, tak se vše vzájemnĀ› potencuje: vegetativnĀ› labilní jedinci mají výkyvy krevního tlaku, bušením srdce a po poradĀ› s lékaĀ™em jsou pak vhodnĀ›jši takzvané betablokátory. ObecnĀ› by se meteotropní Ā›lovĀ›k nemĀ›l vystavovat velké zátĀ›Ā›i. Drahoslav (17. 1.) je jméno jasnĀ› slovanského pĀ›vodu a pĀ™ekladu netĀ™eba. Význam se odvozuje tak, Ā› jedná o Ā›lovĀ›ka, jemuĀ› je drahá sláva, stejnĀ› tak to mĀ›Ā›e být nám drahý Ā›lovĀ›k, pĀ™ípadnĀ› ten, který se proslavil (a budoucnu proslaví). U nás téĀ› existují varianty Drahoš, nebo DrahoĀ›. Velmi oblíbené je toto jméno v Polsku a potom téĀ› v jihoslovanských zemích a v Bulharsku. Tam se hojnĀ› dává miminkĀ›m varianta Drago, nebo Dragan. Drago tedy nemá nic společného s draky - jak se domnívají výrobci béĀ›kových amerických hororĀ›, ale znamená to, Ā›e právnĀ› narozené miminko je drahé svým rodiĀ›m a celé rodinĀ› - je to vlastnĀ› jejich malinkej poklad. No a kdyĀ› vyroste - je to pak velký Drahoslav - Ā›ili velký poklad. Vladislav (18. 1.) má královské jméno a je taktĀ› slovanského pĀ›vodu. MuĀ›, nosící toto jméno, je slavný tým, Ā›e vládne - Ā›e je vládce - v mnoha pĀ™ípadech tomu tak vskutku bylo. Vladislav I. byl Ā›eský kní. Vladislav II. se stal druhým Ā›eským, králem a oba pocházeli ze slavného rodu PĀ™emyslovcĀ›. Dále jmenujme Vladislava Jagellonského - který byl polským a zároveň i Ā›eským králem. Nastoupil na trĀ›n po JiĀ™ím z PodĀ›brad a vládl jak katolíkĀ› tak i kališníkĀ›m. V roce 1490 se stal téĀ› králem uherským. ZĀ›stala nám na nĀ›j památka v podobĀ› tzv. vladislavské gotiky - mĀ›Ā›eme ji spatĀ™it ve slavném Vladislavském sále a taktĀ› v chrámu Svaté Barbory v Kutné HoĀ™e. Vladislav - jak zde jiĀ› bylo Ā™eĀ›eno - je jméno královské a jeho nositelé by na nĀ›j mĀ›li být hrdí. Za všecl slavné Vladislavy jmenujme téĀ› spisovatele píšíciho pĀ™ekrásnou Ā›eštinou - tedy Vladislava VanĀ›uru. Doubravka (19. 1.) je jméno velice pĀ›vabné a bezpochyby slovanského pĀ›vodu. Jak uhodnete, znamená "dubový háj". Tak asi „víla dubového hájku". DĀ™ív se toto jméno dost dávalo, ale nĀ›jak vyšlo z módy. Doubravka se proslavila i v našich dĀ›jinách - (a nejen v našich - i v polských) - byla to dcera kníĀ›ete Boleslava I. a v roce 965 se provdala za polského kníĀ›ete MeĀ›islava, který proslul spíše jako Mešek I. Z tohoto svazku se narodil slavný polský král Boleslav Chrabrý. Doubravka mĀ›la pro Polsko velký význam - pĀ™inesla do tehdy ještĀ› pohanské zemĀ› kĀ™esĀ›anství a tím pádem i vzdĀ›lanost a nové kulturní zvyklosti. Tenkrát jsme na tom prostĀ› byli nĀ›jak lépe neĀ› Poláci. Všem Doubravkám, které nám ještĀ› zbyly, blahopĀ™ejeme v nadĀ›ji, Ā›e se jejich poĀ›et opĀ›t zvýši a dívek a Ā›en nosící toto pĀ™ekrásné jméno nám pĀ™ibude. Ilona (20. 1.) Jestlipak víte, Ā› jméno je obzvláštĀ› oblíbené v MaĀ›arsku a potaĀ›mo na Slovensku - je to totiž maĀ›arská forma slavného jména Helena - které je pĀ›vodu Ā™eckého a znamená "svĀ›tlo" nebo "pochodeĀ›". Je to moc hezké jméno a velice oblíbené - jen u nás jich Ā›ije pĀ™es jednadvacet tisíc. KaĀ›dý z nás zaruĀ›enĀ› nĀ›jakou tu Ilonku známe - OstatnĀ› - mezi Kudlankami jich taky Ā™ádka! A tak jim gratulujeme a pĀ™ejeme jim, aby byly i nadále svĀ›tlem našich Ā›ivotĀ› a pĀ™inášely svému okolí svĀ›tlo, teplo a lásku - jak tomu ostatnĀ› doposud bylo. BĀ›la (21. 1.) je slovanský pĀ™eklad francouzského Blanche, španĀ›lského Blanca, latinského Albina - tedy bílá, Ā›istá. Stejného základu je i keltské jméno Gwen - které znamená prakticky totĀ›. Jo, tenkrát byli lidi nĀ›jak tmavši - zvláštĀ› pak na jihu Evropy; a kdyĀ› se narodila bĀ›lounká holĀ›iĀ›ka se svĀ›tlými vlasy, tak to bylo „NĀŠCO". Takové dívky byly považovány za krasavice a byl o nĀ› ze strany Ā›enichĀ› obrovský zájem. Dnes máme díky peroxidu vodíku a dalšim chemikáliím blondýnek jak naseto, tak nám to aĀ› tak nepĀ™íjde. Navíc se všichni opalují jak o Ā›ivot a snĀ›hovĀ› bílá kĀ›e uĀ› dávno není tak ubývá BĀ›l i BĀ›linek. Za ty slavnĀ›jši mĀ›Ā›eme pĀ™ipomenout holĀ›iĀ›ku BĀ›linku z pohádky BoĀ›eny NĀ›mc. HolĀ›iĀ›ka se spĀ™átelila s hadem a dĀ›lila se s ním o mléko, které pravidelnĀ› kaĀ›dý den dostávala k svaĀ›inĀ›. KdyĀ› na pĀ™išla její matka, tak hada zabila a krátce na to zemĀ™ela i její dcera... Drsné, co? Ale našim BĀ›lám a BĀ›linkám pĀ™ejeme Ā›ivot dlouhý, veselý a šĀ›astný. Všechno nejlepši! Slavomír (22. 1.) je dalš jméno slovanského pĀ›vodu a dává se chlapeĀ›kĀ›m nejen u nás, ale pochopitelnĀ› i v Polsku a v Bulharsku. Toto jméno se dá vykládat dokonce dvojím zpĀ›sobem. BuĀ› jako Ā›lovĀ›k, který slaví mír, nebo - a to je pravdĀ›podobnĀ›jši Ā›lovĀ›k, který se proslavil ve svĀ›tĀ› - pozĀ›stal i novodobí ruštinĀ™i jistĀ› vĀ›dí - Ā›e slovo „mir" téĀ› zní svĀ›t. TéĀ› mĀ›Ā›eme toto jméno vykládat jako mírumilovný. Spíše neĀ› Slavomír, se u nás ujala jeho jaksi "pĀ™eho podoba" - tedy Miroslav. Slavomír naopak nabyl obliby hlavnĀ› v Polsku. Proto za Slavomíry, kteĀ™í se proslavili, jmenujme pĀ™edevšim polského spisovatele a dramatika Slawomira MroĀ›ka. Po roce 1968 u nás byla jeho díla zakázána, neboĀ› tento stateĀ›ný Ā›lovĀ›k dal velmi razantnĀ› najevo svĀ› nesouhlas s okupací. Nu, a jelikoĀ› ani v socialistickém Polsku nemĀ›l zrovna na rĀ›Ā›ích ustláno - Ā›ije od zmínĀ›ného r. 1968 v PaĀ™íĀ›i. TakĀ›e Slavomírové - aĀ› uĀ› se ve svĀ›tĀ› ne - oslavte si slavnĀ› svĀ›t svĀ›tek a mĀ›jte se moc hezky. ZdenĀ›k (23. 1.) - taky se uĀ›ívá forma Zdenek, nebo ZdĀ›nek. A s výkladem se - jako témĀ›Ā™ vĀ›dy - jazykologové a nomenologové rĀ›zní. Jedni tvrdí, Ā›e ZdĀ›nek, nebo ZdenĀ›k atd., je pĀ™ekladem latinského jména Sidonius, ale z posledních výzkumĀ› vyplývá, Ā›e je to jméno ryze Ā›eského pĀ›vodu, a je to zdrobnĀ›lina pĀ›vodního Ā›eského jména Zdeslav. Tedy Ā›lovĀ›k zde slavný. Krom toho se téĀ› vyskytovalo jméno Zdislav s tímtéĀ› významem. K nĀ›mu se ovšem neuĀ›ívala zdrobnĀ›lina ZdenĀ›k, ale Zdík. AĀ› uĀ› je to Zdeslav, Zdislav ne Sidonius - to jméno je u nás velmi oblíbené a nosí je nespoĀ›et chlapeĀ›kĀ›, mládencĀ› a muĀ›Ā›. I našimi dĀ›jinami se mihlo nĀ›kolik slavných ZdeĀ›kĀ› - NapĀ™íklad ZdenĀ›k Kostka z Postupic, ZdenĀ›k Lev z RoĀ›mitálu nebo ZdenĀ›k VojtĀ›

Popek z Lobkovic. Ten po sÁ^atku s nejbohatší Ä•eskou vdovou - paní Polyxenou z RoÅ¾amberka - za svobodna z Pernštejna - udÄ›lal pomÄ›rnÄ› slušnou kariéru - v roce 1599 se stal nejvyšším kancléÁ™em ÄŒeského království. Ale pÁ™ipomeÁ™me si jiné ZdeÁ™ky - napÁ™íklad reÁ™iséra ZdeÁ™ka Podskalského, jehoÅ¾ filmy a komedie budou bavit lidi ještÄ› po mnoho generací, KrteÁ™kova "tatínka" - Ä•eského reÁ™iséra a výtvarníka ZdeÁ™ka Millera, Ä•ibůlka bývalého kaskadéra a nyní známého pejskofila ZdeÁ™ka Srstku - který nám tvrdil, Å¾e Hliník se odstÄ›hoval do Humpolce; také ZdeÁ™ka SvÄ›ráka - dramatika, scénáristu a herce (který byl pÁ™vodnÄ› uÄ•itelem) - no a to bychom tu mohli sedÄ›t takhle do rána. ZdeÁ™k je oblíbené jméno a tím pádem je ZdeÁ™ká spousta. SamozÁ™ejmÄ›, Å¾e jim ze srdce pÁ™ejeme hezkou oslavu. PíÄ™mich